

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Egész évre 6 frt.
 Félévre 3 „
 Negyedévre 1 frt 50 kr.
 Bérmentetlen levelek csak ismert kezektől fogadhatók el.
 Zárólap nem adatik vissza.
 Egyes szám ára 10 kr.
 A nyilatkozat minden garmonisora díjja 20 k.

Z E M P L É N.

Társadalmi és szépirodalmi közlöny.

(Megjelenik minden vasárnapon.)

HÍRDETÉSI DÍJ:
 hivatalos hirdetések: Minden egyes szó után 1 kr.
 Azonfelül bélyeg 30 kr.
 Kiemelt, díszbetűs s körzettel ellátott hirdetésekért termékek szerinti, minden centimeter után 3 kr. számítatik.
 Állandó hirdetéseknek kedvezmény nyújtatik.
 Hirdetések a „Zemplén” nyomdájába küldendők.

A posta-takarékpénztárakról.

Egy rendesen jól értesült bécsi lap közli, hogy a magyar kormány is foglalkozik a posta-takarékpénztári intézmény behozatalának eszméjével. A hírt azzal egészítjük ki, hogy a kormány már a legközelebbi ülészekon kész törvényjavaslatot fog a ház elé terjeszteni és az indokolásban ki fog terjeszkedni azon nagyszerű eredményre is, mely a birodalom másik felében eléretett.

Az Ausztriában elért eredmény csakugyan oly fényes, hogy az intézmény legnagyobb ellenit is lefegyverezte. A posta-takarékpénztárak életbeléptetésének harmadik hónapjában minden ezer lakos után átlag 12 betevő volt. Ily eredményt Anglia csak 2, Olaszország 3 és Belgium csak 8 év múlva mutathatott fel. A harmadik hónap végén Ausztriában összesen 2.690.421 frt volt betéve és így meghaladja az angliai betéteket 9993.359, a belgiumiakat 2.454.485, az olaszokat 2.263.845, a hollandiaiakat 2.363.786 frttal.

E számok az elméleti okoskodásokat mind halomra döntötték. Bebizonyult, hogy monarchiánkban a posta-takarékpénztáraknak meg van a talájk, legalább is úgy virágozhatnak, mint más államokban és a mi fő, bizonyult, hogy az osztrák birodalomban csaknem kizárólag a legszegényebb osztály veszi igénybe a posta-takarékpénztárakat.

Az Ausztriában eddig elért szép eredmény mindenesetre a gyakorlati és gondos berendezés, valamint az igazgatóság ügybuzgóságának köszönhető. Nem lenne tehát semmi kifogásunk, ha ez egyszer a mi kormányunk teljeseen követné a közel fekvő példát, mert legalább elfogjuk mondhatni, hogy utánoztuk egyszer Ausztriát olyanban is, mi határozottan jó és czélszerű. A mi kormányunk azonban még tovább mehetne és módot kellene nyújtania a legszegényebb osztálynak is, hogy a posta-takarékpénztárakat igénybe vegye.

A többi között czélszerű lenne, írja a »M. Pénzügy«, hogy nagyobb gyártelepek és műhelyekben oly napokon, melyeken a bér fizetetik, betéti helyek allitassanak föl. Az ily betéti helyeket igen könnyen elláthatná az illető postahivatal egy-két hivatalnok és hetenkint rendszerint csak 1-2 óráig lennének elfoglalva a betétek

átvételével. Az ily betéti helyeknek meg lenne azon megbecsülhetetlen előnyük, hogy a munkabérek takarékbetétre szánt része, azonnal a fizetés után rendeltetési helyére kerülne és elkerültetné azon eshetőség, hogy a halasztás folytán az illető összeg a többivel együtt elpazarolassék. Ha azonban a javaslat barmily okból keresztül nem vihető, legalább oda kellene törekedni, hogy a munkabérek fizetési napjain a postahivatalok legalább esti 8-1/2-ig nyitva maradjanak. Skótzországban számos magán takarékpénztár hetenkint 1-3-szor az esti órákban is nyitva tartják helyiségeiket, rendszeren 5-től 8-ig és bebizonyult, hogy a takarékbetétek legnagyobb része rendszerint ez órákban gyűl össze. Miután nálunk a postahivatali szolgálat ugyis igen erős, elegendő hetenkint egyszer, t. i. a fizetési napon nyitva tartani a takarékpénztári osztályt, mert ez által a sok szabad idővel nem rendelkező munkásnak nagyobb alkalom nyujtatnék a takarékoságra.

E mellett nagyon czélravezető lenne, ha gyárakban, műhelyekben és általában ott, hol munkások nagyobb számban szoktak összegyűlni, az illetők falragaszokon, könnyen érthető, meggyőző hangon szerkesztett hirdetések által figyelmeztetnének a posta-takarékpénztárak üdvös intézményére. Nem utolsó eszköz ez a takarékosági hajlam fejlesztésére és kiszámíthatlan, hogy a folytonos figyelmeztetés által mily hatást lehetne elérni. A folytonos figyelmeztetés: »légy takaros«, utóvégre oda vezet, hogy a munkás fölkeresi a postát és lesz belőle takarékos ember.

Nálunk az ily berendezések lényegesen hozzájárulnának az intézmény népszerűsítéséhez és hiszünk, hogy a kormány, illetve majdnem az igazgatóság nem lesz szűkebbül és szívesen fogad minden javaslatot, mely végrehajtható és mely a kitűzött czél elérését elősegíteni van hivatva.

Körlevél.

A magy. Kárpát-egylet keleti Kárpátok osztályától. Az 1883. évi júliushó 22-én tartandó ünnepélyes megnyitása a Vihorlaton fölláított Antal menedékháznak.

Van szerencséje az osztálynak minden tagját

kiválólag ezeket a helyeket keresik fel s kivált nálunk Magyarországon, hol más helyekre alig mehetnek, mert más helyeken a turistának nyújtott csekély kényelem miatt alig lehet mozogni oly jól, gyorsan és olcsón, mint a minő módon a mai turista mozogni ohajt.

Megszoktuk a gözzel való repulést s ezen gyorsaság átment vérünkbe s kifejezést nyer tettenkben, gondolkodásunkban. Sokat teszünk rövid idő alatt, de sokat él ezünk is.

Ezért a fürdők mai nap a turisták gyűlhelyei is, s az utazó gyógyul, s a gyógyuló utazik még akaratlanul is.

Igy jutok én is hozzá, s tisztelt olvasóim, hogy midőn e nyári utamra indulok, sokszor fürdőhelyről kelt levelet fogok írni. De megvallva az igazat, engemet a fent mondottakon kívül még egy külön czél is vezet a külföldi fürdőkbe, t. i. mostani berendezéseiknek és egyéb viszonyaiknak megismerése. hogy azt hazánk hasonló intézeteinek állapotával összehasonlíthassam s az igazat megmondva fürdőtulajdonosainknak, e téren is legalább megkísértem hazánk mostoha nemzetgazdasági viszonyain lendíteni, mert hazánk fürdőiben rengeteg kiaknázatlan kincs rejlik ám, melynek értékesítését nem engedi honi indolenciának,

No de nézzünk szét Gräfenbergben.

Van-e ember Magyarországon, ki Gräfenberget legalább rajzból vagy leírásból ne ismerné? Gräfenberget, hajdan kizárólag a tekintélyesebb magyarok és sok magyar írónk fürdőjét. Ha a felett elmélkedünk, hogy mi az oka, miszerint hajdan oly sok volt itt a magyar, hogy kített zsebökből huszonötezer forint egy emlékoszlopra, melyet a minden esetre igen nevezetes s az emberiséget valóban hájára lekötöztetett pórnak, a

és barátját a Vihorlaton levő Antal menedékház f. évi júliushó 22-én tartandó ünnepélyes megnyitására és az ezzel összekötött kirándulásra teljes tisztelettel meghívni és a következő sorrendet tudtul adni.

1. A Vihorlat tulajdonképeni megmászása július 22-én délután 2 órakor Józsból veszi kezdetét, a méltóságos Sztáray Antal gróf ur által készített árnyas uton keresztül. Hölgyek Német-Porubán keresztül ökrökkel vontatott kocsin is feljuthatnak a Vihorlatra.

2. Galicziából, Zemplénből, Abaujából, Borsodból, Budapestről stb. jövő vendégek a 22-én reggel közlekedő vonattal érnek Nagy-Mihályra és 9 órakor kocsin Józsa fürdőbe utaznak.

3. Bereg, Ung, Ugocsa, Máramaros, Szatmár megyékből stb. való résztvevők július 21-én délután 6 óra 35 perczkor érkeznek meg Ungvárra és vagy azonnal éjjelezés végett Szobránczra utaznak, vagy pedig Ungváron hálnak és 22-én reggel Szobránczra és innen 9 órakor Józsára utaznak.

Július 23-án.

5. A Vihorlat csucsának megmászása Napfölkelte. Fölséges kilátás egyrészt a végtelen magyar síkságra, másrészt a galiczi határig vonuló hegyekre, a magas Tátrára és a máramarosi havasokra.

Reggelizés a menedékháznál.

Sétálgatás az osztály által készített utakon a hegygerinczen végig egész a Szinnai-kőre, ennek megmászása, a kilátás megszemlélése, lejövet a kráterben fekvő tengerszemhez.

Ebéd délután 4 órakor.

Csónakázás, rakfogás, kirándulás a kis tengerszemhez.

Este csónakázás bengáli világítás mellett.

Alvás a menedékházban sátrak alatt.

Július 24-én.

6. Reggelizés, elindulás a tengerszemtől a tengerszemtől a Ribnicza völgyön keresztül Remetére, a vasművek megszemlélése, a szobránczi fürdőbe való kocsizás, a fürdő megszemlélése, közös vacsora és bál.

Július 25-én.

7. Napfölkelte előtt elindulás Nagy-Mihályra, vagy Ungvárra és onnan a vasutal elutazás.

természet fiának, Priessnitznek emeltek, míg ma alig találunk itt egy-kettőt. Ennek magyarázatát megtaláljuk a szomszéd, ide félóránnyira fekvő Lindewiesében, melynek vendégei két harmadrészen magyarok.

A magyar kiválólag szereti a miszticizmust s addig, míg Gräfenbergben a tudomány nélküli empiria működött s a tudomány nem vette újabb szolgálatába a már századok előtt orvosok által használt hideg vizet, s annak a hatását részben mint meleg elvonót, részben mint izgatót s ez által az anyagcsere előmozdítóját meg nem magyarázta, addig Gräfenberg mint csoda-gyógyhely szerepelt s a magyarok Mekkája volt. Ma midőn mindenki látja, hogy a hideg víz használata az orvosok kezében a gyógyeszközök egyike, midőn otthon a Tátrafüredéken, Lacsidnán, Feketehegyen, Hársfalván, Budán s több más helyen is talál olyan szolgákat, kik őt »be és kipakolják« s cseberből le öntik, ma Gräfenberg minden szépsége és haladása dacára elveszté jelentőségét Magyarországra nézve s a vizes kúra csodáját átengedte a szomszéd Lindewiese boros kúrájának, mely a magyar természetnek különben is jobban konvenial.

Itt is nem orvos kezdte s nem orvos űzi a csak száraz zsemével való etetést, s a víz elvonásával a horittatást, ő elég okos arra, hogy a borfajok válogatása nélkül csak a beteg zsebére vélt tekintettel rendel, s míg a szegényebb vendég közönséges bortól gyógyul, addig a gazdagabb tokaj hegyaljai, sőt champagneit is ihatik, a mennyit bír.

Ilyen, a szigorú tudomány kriteriumát ki nem álló, érthetetlen és megmagyarázhatatlan, de mint minden rendszer sikert felmutatni szintén tudó módszer, Európa minden országa közül,

TÁRCZA,

Gräfenberg.)

(Utí levél.)

A turisztika a mai korban valóságos gyógyeszközzé nőtte ki magát. Meg vagyok ugyan győződve, hogy hajdan is, ha akadt egy-két, kivált fiatalabb ember, ki hazája vagy a külföld megismerése végett kezébe vette a vándorbotot, lélekben testbe megedzve tért haza; de ezek fehér hollók voltak, s utjokat nem az öntudatlanul elért czél, de tapasztalatszerzés érdekében tették. Ma a dolog megfordítva áll. Ma a hanyatlott egészség helyreállítása, vagy munkaképesség fenntarthatása kedvéért utazunk s összekapcsoljuk a szükségést a hasznossal és kelemessel s nem csak megerősödvé, de tapasztalatokban s ismeretekben meggazdagodva térünk haza s fogunk hozzá újra a hivatal és hivatás terhes kötelességeinek teljesítéséhez. Ma már rendszer van a dologban és sok utazónak igen helyesen kitűzött célja: első sorban testének edzése vagy megrongált egészségének helyreállítása.

Ez a körülmény egyik oka annak, hogy ma nem lehet oly gyógyhelyet találni nyáron, legyen az ásványvizes fürdő, hidegvízgyógyintézet, savó vagy csak klimatikus gyógyhely, mely nem volna tele vendéggel és pedig legnagyobb részt nem állandó gyógyulás okáért ott mulató, de folytonosan mozgó s egyik helyről a másikra vándorló vendéggel, kik turisztikai kirándulásaik alkalmával

* T. barátunk ez érdekes levelet a »Fővárosi lapok« és a »Zemplén« számára írja. Szerk.

ELŐFIZETÉS: ÁR:

Egész évre 6 frt.
Félévre 3 „
Negyedévre 1 frt 50 kr

Bérmegtelen levelek csak ismert kezektől fogadhat-
nak el.

Ésírátok nem adatnak
vissza

Egyes szám ára 10 kr.

A nyilvántartás minden gar-
monáisor díja 20 k

ZEMPLÉN.

Társadalmi és szépirodalmi közlöny.

(Megjelenik minden vasárnapon.)

HIRDETÉSI DÍJ:

hivatalos hirdetések: 1.
Minden egyes szó után 1 kr.
Azonfelül bélyeg 30 kr.

Kiemelt, díszbetűt a kör-
zettel ellátott hirdeté-
nyekért térmenték szerint,
minden □ centimeter
után 3 kr. számítatik.

Állandó hirdetéseknel
kedvezmény nyújtatik.

Hirdetéseket a „Zemplén”
nyomdájába küldendők.

A posta-takarékpénztárakról.

Egy rendesen jól értesült bécsi lap közli, hogy a magyar kormány is foglalkozik a posta-takarékpénztári intézmény behozatalának eszméjével. A hirt azzal egészíti ki, hogy a kormány már a legközelebbi ülészakon kész törvényjavaslatot fog a ház elé terjeszteni és az indokolásban ki fog terjeszkedni azon nagyszerű eredményre is, mely a birodalom másik felében eléretett.

Az Ausztriában elért eredmény csakugyan oly fényes, hogy az intézmény legnagyobb ellen-
neit is lefégyverezte. A posta-takarékpénztárak életbeléptetésének harmadik hónapjában minden ezer lakos után átlag 12 betevő volt. Ily eredményt Anglia csak 2, Olaszország 3 és Belgium csak 8 év múlva mutathatott fel. A harmadik hónap végén Ausztriában összesen 2.690.421 frt volt betéve és így meghaladja az angliai betéteket 9993.359, a belgiumiakat 2.454.485, az olaszokat 2.263.845, a hollandiaiakat 2.363.786 frttal.

E számok az elméleti okoskodásokat mind halomra döntötték. Bebizonyult, hogy monarchiánkban a posta-takarékpénztáraknak meg van a talajuk, legalább is úgy virágozhatnak, mint más államokban és a mi fő, bizonyult, hogy az osztrák birodalomban csaknem kizárólag a legszegényebb osztály veszi igénybe a posta-takarékpénztárakat.

Az Ausztriában eddig elért szép eredmény mindenestre a gyakorlati és gondos berendezés, valamint az igazgatóság ügybuzgóságának köszönhető. Nem lenne tehát semmi kifogásunk, ha ez egyszer a mi kormányunk teljesen követné a közel fekvő példát, mert legalább elfogjuk mondhatni, hogy utánoztuk egyszer Ausztriát olyanban is, mi határozottan jó és célszerű. A mi kormányunk azonban még tovább mehetne és módot kellene nyújtania a legszegényebb osztálynak is, hogy a posta-takarékpénztárakat igénybe vegye.

A többi között célszerű lenne, írja a »M. Pénzügy«, hogy nagyobb gyártelepek és műhelyekben oly napokon, melyeken a bér fizetettik, betéti helyek allittassanak föl. Az ily betéti helyeket igen könnyen elláthatná az illető postahivatal egy-két hivatalnok és hetenkint rendszerint csak 1-2 óráig lennének elfoglalva a betétek

átvételével. Az ily betéti helyeknek meg lenne azon megbecsülhetetlen előnyük, hogy a munkabérek takarékbetétre szánt része, azonnal a fizetés után rendeltetési helyére kerülne és elkerültetnék azon eshetőség, hogy a halasztás folytán az illető összeg a többivel együtt elpazaroltassék. Ha azonban a javaslat bármily okból keresztül nem vihető, legalább oda kellene törekedni, hogy a munkabérek fizetési napjain a postahivatalok legalább esti 8-1/2-ig nyitva maradjanak. Skótorszagban számos magán takarékpénztár hetenkint 1-3-szor az esti órákban is nyitva tartják helyiségeiket, rendesen 5-től 8-ig és bebizonyult, hogy a takarékbetétek legnagyobb része rendszerint ez órákban gyűl össze. Miután nálunk a postahivatali szolgálat ugyis igen erős, elegendő hetenkint egyszer, t. i. a fizetési napon nyitva tartani a takarékpénztári osztályt, mert ez által a sok szabad idővel nem rendelkező munkásnak nagyobb alkalmat nyújthatná a takarékoságra.

E mellett nagyon célravezető lenne, ha gyárakban, műhelyekben és általában ott, hol munkások nagyobb számban szoktak összegyűlni, az illetők falragaszok, könnyen érthető, meggyőző hangon szerkesztett hirdetések által figyelmeztetnének a posta-takarékpénztárak üdvös intézményére. Nem utolsó eszköz ez a takarékosági hajlam fejlesztésére és kiszámíthatan, hogy a folytonos figyelmeztetés által mily hatást lehetne elérni. A folytonos figyelmeztetés: »légy takaros«, utóvégre oda vezet, hogy a munkás fölkeresi a postát és lesz belőle takarékos ember.

Nálunk az ily berendezések lényegesen hozzájárulnának az intézmény népszerűsítéséhez és hiszszük, hogy a kormány, illetve majdnem az igazgatóság nem lesz szukkeblű és szívesen fogad minden javaslatot, mely végrehajtható és mely a kitűzött cél elérését elősegíteni van hivatva.

Körlevél.

A magy. Kárpát-egylet keleti Kárpátok osztályától. Az 1883. évi júliushó 22-én tartandó ünnepélyes megnyitása a Vihorlaton fölláított Antal menedékháznak.

Van szerencséje az osztálynak minden tagját

kiválólag ezeket a helyeket keresik fel s kivált nálunk Magyarországon, hol más helyekre alig mehetnek, mert más helyeken a turistának nyújtott csekély kényelem miatt alig lehet mozogni oly jól, gyorsan és olcsón, mint a minő módon a mai turista mozogni ohajt.

Megszoktuk a gözzel való repülést s ezen gyorsaság átment vérünkbe s kifejezést nyer tetteinkben, gondolkozásunkban. Sokat teszünk rövid idő alatt, de sokat él ezünk is.

Ezért a fürdők mai nap a turisták gyűlhelyei is, s az utazó gyógyul, s a gyógyuló utazik még akaratlanul is.

Igy jutok én is hozzá, s tisztelt olvasóim, hogy midőn e nyári utamra indulok, sokszor fürdőhelyről kelt levelet fogok írni. De megvallva az igazat, engemet a fent mondottakon kívül még egy külön cél is vezet a külföldi fürdőkbe, t. i. mostani berendezéseiknek és egyéb viszonyaiknak megismerése. hogy azt hazánk hasonló intézeteinek állapotával összehasonlíthassam s az igazat megmondva fürdőtulajdonosainknak, e téren is legalább megkísértsem hazánk mostoha nemzetgazdasági viszonyain lendíteni, mert hazánk fürdőiben rengeteg kiaknázatlan kincs rejlik ám, melynek értékesítését nem engedni honi indolenciának,

No de nézzünk szét Gräfenbergben.

Van-e ember Magyarországon, ki Gräfenberget legalább rajzból vagy leírásból ne ismerné? Gräfenberget, hajdan kizárólag a tekintélyesebb magyarok és sok magyar írónk fürdőjét. Ha a felett elmélkedünk, hogy mi az oka, miszerint hajdan oly sok volt itt a magyar, hogy kitélt zsebökből huszonötezer forint egy emlékoszlopra, melyet a minden esetre igen nevezetes s az emberiséget valóban hájára lekötözött pórnak, a

és barátját a Vihorlaton levő Antal menedékház f. évi júliushó 22-én tartandó ünnepélyes megnyitására és az ezzel összekötött kirándulásra teljes tisztelettel meghívni és a következő sorrendet tudtul adni.

1. A Vihorlat tulajdonképeni megmászása július 22-én délután 2 órakor Józsból veszi kezdetét, a méltóságos Sztáray Antal gróf ur által készített árnyas uton keresztül. Hölgyek Német-Porubán keresztül ökrökkel vontatott kocsin is feljuthatnak a Vihorlatra.

2. Galicziából, Zemplénből, Abaujából, Borsodból, Budapestről stb jövő vendégek a 22-én reggel közlekedő vonattal érnek Nagy-Mihályra és 9 órakor kocsin Józsa fürdőbe utaznak.

3. Bereg, Ung, Ugozca, Máramaros, Szatmár megyékből stb. való résztvevők július 21-én délután 6 óra 35 perczkor érkeznek meg Ungvárra és vagy azonnal éjjelezés végett Szobránczra utaznak, vagy pedig Ungváron hálnak és 22-én reggel Szobránczra és innen 9 órakor Józsára utaznak.

Július 23-án.

5. A Vihorlat csucsának megmászása. Napfölkelte. Fölséges kilátás egyrészt a végtelen magyar síkságra, másrészt a galicziai határig vonuló hegyekre, a magas Tátrára és a máramarosi havasokra.

Reggelizés a menedékháznál.

Sétálgatás az osztály által készített utakon a hegygerinczen végig egész a Szinnai-kőre, ennek megmászása, a kilátás megszemlélése, lejövet a kráterben fekvő tengerszemhez.

Ebéd délután 4 órakor.

Csónakázás, rakfogás, kirándulás a kis tengerszemhez.

Este csónakázás bengáli világítás mellett.

Alvás a menedékházban sátrak alatt.

Július 24-én.

6. Reggelizés, elindulás a tengerszemtől a tengerszemtől a Ribnicza völgyön keresztül Reme-tére, a vasművek megszemlélése, a szobránczi fürdőbe való kocsizás, a fürdő megszemlélése, közös vacsora és bál.

Július 25-én.

7. Napfölkelte előtt elindulás Nagy-Mihályra, vagy Ungvárra és onnan a vasutal elutazás.

természet fiának, Priessnitznek emeltek, míg ma alig találunk itt egy-kettőt. Ennek magyarázatát megtaláljuk a szomszéd, ide félóránnyira fekvő Lindewieseben, melynek vendégei két harmad-részben magyarok.

A magyar kiválólag szereti a miszticizmust s addig, míg Gräfenbergben a tudomány nélküli empiria működött s a tudomány nem vette újabb szolgálatába a már századok előtt orvosok által használt hideg vizet, s annak a hatását részben mint meleg elvonót, részben mint izgatót s ez által az anyagcsere előmozdítóját meg nem magyarázta, addig Gräfenberg mint csoda-gyógyhely szerepelt s a magyarok Mekkája volt. Ma midőn mindenki látja, hogy a hideg víz használata az orvosok kezében a gyógyeszközök egyike, midőn otthon a Tátrafüredekben, Lacsidnán, Feketehegyen, Hársfalván, Budán s több más helyen is talál olyan szolgákat, kik őt »be és kipakolják« s cseberből le öntik, ma Gräfenberg minden szépsége és haladása daczára elveszté jelentőségét Magyarországra nézve s a vizes kúra csodáját átengedte a szomszéd Lindewiese boros kúrájának, mely a magyar természetnek különben is jobban konvenial.

Itt is nem orvos kezdte s nem orvos űzi a csak száraz zsemével való etetést, s a víz elvonásával a borítottatást, ő elég okos arra, hogy a borfajok válogatása nélkül csak a beteg zsebére vélt tekintettel rendel, s míg a szegényebb vendég közönséges bortól gyógyul, addig a gazdagabb tokaj-hegylajait, sőt champagneit is ihatik, a mennyit bír.

Ilyen, a szigorú tudomány kriteriumát ki nem álló, érthetetlen és megmagyarázhatatlan, de mint minden rendszer sikert felmutatni szintén tudó módszer, Európa minden országára közül,

TÁRCZA,

Gräfenberg.)

(Uti levél.)

A turisztika a mai korban valóságos gyógyeszközzé nőtte ki magát. Meg vagyok ugyan győződve, hogy hajdan is, ha akadt egy-két, kivált fiatalabb ember, ki hazája vagy a külföld megismerése végett kezébe vette a vándorbotot, lélekben testbe megedzve tért haza; de ezek fehér hollók voltak, s utjokat nem az öntudatlanul elért cél, de tapasztalatszerzés érdekében tették. Ma a dolog megfordítva áll. Ma a hanyatlott egészség helyreállítása, vagy munkaképesség fenntarthatása kedvéért utazunk s összekapcsoljuk a szükségessé a hasznossal és kellemessé s nem csak megerősödve, de tapasztalatokban s ismeretekben meggazdagodva térünk haza s fogunk hozzá újra a hivatal és hivatás terhes kötelességeinek teljesítéséhez. Ma már rendszer van a dologban és sok utazónak igen helyesen kitűzött célja: első sorban testének edzése vagy megroggalt egészségének helyreállítása.

Ez a körülmény egyik oka annak, hogy ma nem lehet oly gyógyhelyet találni nyáron, legyen az ásványvizes fürdő, hidegvízgyógyintézet, savó vagy csak klimatikus gyógyhely, mely nem volna tele vendéggel és pedig legnagyobb részt nem állandó gyógyulás okáért ott mulató, de folytonosan mozgó s egyik helyről a másikra vándorló vendéggel, kik turisztikai kirándulásaik alkalmával

* T. barátunk ez érdekes levelet a »Fővárosi lapok« és a »Zemplén« számára írja. Szerk.

8. Nagy-Mihályról, vagy Szobránczról Józára, eshetőleg ökrös kocnikon föl a Vihorlatra, Felső-Remetéről Szobránczra és Szobránczról Nagy-Mihályig, továbbá a teljes ellátásért borral együtt és pedig: ebéd Józán, vacsora a Vihorlaton, ugyanott reggeli, a tengerszemnél ebéd és ott reggeli, végül zene- és tűzijátékért stb. személyenként 12 frt fizetendő.

Nagy-Mihályon és Szobránczon való étkezés ebbe betudva nincs.

9. Azon kirándulók, kik részt venni óhajtanak fölkeretnek, hogy:

a) ha Nagy-Mihályon át jönnek Füzesséry Tamás szolgabíró úrnál Nagy-Mihályon, vagy Siegmeth Károly titkár úrnál S.-a.-Ujhelyen;

b) ha Ungváron és Szobránczon át érkeznek Köröskényi Elek szolgabíró úrnál Szobránczon legkésőbb 1883. évi július 14-ig a 12 frt beküldése mellett jelentkezni sziveskedjenek, mert különben az étkezés miatt és kocnikról nem gondoskodhatunk.

A ki kocsit igénybe nem vesz, az ellátásért, zenéért és tűzijátékért 7 frtot fizet a nevezett uraknál.

10. A t. cz. résztvevők, kik Ungvárra érkeznek, Debreczen, N.-Károly, Szatmár, M.-Sziget, Munkács, Beregszász és Kiskvárdá állomásokon fürdői jegyeket válthatnak, melyek 33%-kal olcsóbbak.

A Nagy-Mihályra érkezők érdekében az első gácsországi vasut II-ik és III-ik osztályra 50% árleengedést engedett.

11. A kiránduláson hölgyek is részt vehetnek; végül még egyszer az egyleti tagok, valamint a Kárpát-egylet barátai szívélyesen meghívottak.

12. A m. gacsi vasutra szükséges mérsékelt áru menetjegy-igazolványok Siegmeth Károly egyleti titkártól S.-a.-Ujhelyt kérendők.

S.-a.-Ujhely, 1883. júliushó 1-én.

A választmány nevében:

Siegmeth Károly,
osztály-titkár.

Különfélék.

(A kolera ellen), — mely lépésről-lépésre közeledik Európa felé — az óvintézkedéseket már nemcsak Budapesten, de Kassán is megtették. Szükséges tehát, hogy mi is előre gondoskodjunk mindarról, amit e félelmes ellenséggel szemben, védelmi szempontból megtenni legelső kötelességünk. Szomorú emlékünkből van még az 1872-ki járvány pusztítása, melyet városunkban véghez vitt s azon tapasztalás is, hogy a fertőző anyagokkal leginkább telt s a tisztaságra keveset adó utcák s udvarok lakossága szenvedett legérzékenyebben. E tekintetben itt nagyon sok a teendő, ne késsünk tehát, mindannak elhárításával, ami a járvány terjedésének közegéül szolgálhat. Hogy a köz-kutat évek hosszú során, bűnös közönnyel hagyjuk a maga slendrián állapotában, keserűen megihatjuk a levét. Mi rajtunk nem mult a folytonos figyelmeztetés, de jót akaró szavunk éppen azoknál talált sikert fülekre, akiknek hivatásuknál fogva is, a közegészség e legfőbb tényezője iránt önmaguk-

nálunk talál legtöbb imádóra, — talán azért, mert Európa civilizált nemzetei közül mi voltunk legtovább bálványimádók. Mert azt mégsem akar-nám föltételezni hazám fiairól, hogy mindenek fölött az vezetni őket ide, mit a „*Déliabók hőse nek*” költője oly szépen megénekelt, hogy „Éva almája, de vacsor az ize és a szomszédja Lindewiese”. No de a hit boldogít, — s e téren nincs helye kapacitációnak, s ezért hagyjuk, a lindewieseieket az ő völgyükben, száraz zsemlyéjöknel és szomjuságuknál, lévén ma bőjt, illetőleg szomjuhozó napjok, s térjünk vissza. fel a Gräfenbergre. E helynek fekvése oly szép és oly idylli, hogy ha az utóbbi időkben épült modern izlésű nagy paloták és villák, s a gyógyhely kedvéért készült számos és szép sétány nem is volna meg, megérdemelné, hogy a természeti szépségek iránt fogékony utas csupán ezek kedvéért is ellátogasson ide.

Már maga az ut, mit az utolsó, ide legközelebb fekvő, már porosz vasuti állomásról, Ziegenhalsból két-három óra alatt kocsin tesz meg az utas, üdítőleg hat a kedélyre, látván eme szűk völgyben a rohanó Biele partjain majdnem megszakítás nélkül folyton tartó, egymástól távol épült, csinosabbnál csinosabb és kiválólag rendez parasztházakból álló falvakkal boldogságot, jólétet és megelégedést lehellő külsejét s az ezek alapját megvető munkaszereket. Az ilyen házakat csak nagyobb iparvállalatok s az e gyárak tulajdonosainak vállalataik tőzsomszédjában pazar fényrelt épült fejedelmi palotái és parkjai váltják föl. Itt már láthatni, hogy a nagy tőkével rendelkező munkás a munka gyümölcsét élvezni is tudja; s igen helyesen és okosan teszi, hogy ezt munkásai közepett élvezze s ez által nekik is jut-tat belőle. A mi egyszerűbb palotát ezeken kívül

tól is fel kellett volna ébredniök. Ha a közeledő járvány ismét beteszi lábát városunkba s oly arányokban fog pusztítani, mint pusztított, a felelős-ség nagy részben azokat terhelendi, kik a közér-dekek megóvására mandatumot vállaltak, de a legfőbbteljesíteni elmulasztották.

(Mindig örömmel) üdvözljük főuraink ifjabb nemzedékének egy-egy reményteljes tagját, ki nevének s vagyonának díszével nem pusztá születési előnyök címén tetszeleg, de tudatos szellemi törekvésekkel és komoly fáradaimakkal, már kora ifjúságában érdemli ki a legjobbak elismerését. Ezuttal br. Sennyeyi Pál fiáról Béláról kíván-tunk emlékezni, ki a budapesti egyetem i fő-gymnázium tanári testülete előtt kiváló sikerrel állotta ki e napokban érettség-i vizsgáját s feljogosít hinniünk, hogy nemes ambi-tiójának mindig gazdag forrását fogja képezni a szülőföldének, az Andrássyak, Sennyeyek, Kossuthok s Majláthok megyéjének fényes históriai multját!

(Requiem.) Báro Fillenbaum Ferencz, volt kir törvszéki elnök elhalalozása alkalmából a mult kedden a r. kath. nagy templomban requiem tartatott, melyen a kir. törvényszék tagjai testu-letilag vettek részt.

(A helybeli dalárda) szerdán tartott választ-mányi ülésében ismét fölelevenített azon esz-me, hogy az egylet minden hónapban egyszer, csekély belépti díj mellett dalestélyt adjon s a legközelebbi estély megtartása f. hó 14-ére tűzet-t ki a „Tüzoltó” kertbe, miután a nagy hőség miatt azt most az O-Kaszinó éttermében rendezni nem lehetne. Hisszük, hogy az ilyen dalestélyek a közönség osztatlan tetszésével találkoznak s a „saison morte” fakó képe tőlük egy kis zo-manczot kap. Szóba jött még ez ülésben egy zászlószentelési ünnepély megtartása is s e tárgy-ban az előleges módozatok megállapításával egy szukebb körü bizottság bizatott meg.

(A s.-a.-ujhelyi) polgári olvasó kör ez évi nyári mulatságát ma készül megtartani a „Tor-zsáson”. Ha az idő kedvez; hisszük, hogy jo kedvben és magyaros szivességben nem lesz fogyatkozás. Az olvasó kör által a dalárda is testületileg meghívott s ha tömegesen megje-lenik: a mulatság sikerének bizonynyal hatalmas tényezője leend.

(Az ebek pusztítását) amely nagy energiával kezdték ép oly hirtelen abban is hagyták s most ismét szazankint lepik el az utcákat a kóborló, bitang ebek. Már hangsúlyoztuk egyszer, hogy e tekintetben gyökeres orvoslathoz kell folyamodni, ami nem lehet más, mint az eb-adó behozatala s azonkívül a szajkosár alkalmazása. Ez intézmények nélkül a személybiztonság mindig komolyan ves-zélyeztetve lesz. Most legközelebb ismét veszett kutyák barangoltak s utcákon s ezek egyike egy 14 éves leányt s egy cigány fiut meg is mart, kik most orvosi kezelés és megfigyelés alatt vannak. Azonban addig is, míg e tárgyban behaló intézkedés tételnek, a pusztítás tovább folytatandó, mialta ha el nem hárttatik is teljesen a veszély, legalább annak lehetőségé szukebb határokat nyer.

(Gálszécsről) írják lapunknak: Folyó hó 1-én tartatott meg az itteni ref. népiskola nyilvános vizsgálja, régi szokás szerint, a templomban, igen diszes és nagy közönség előtt. S valóban volt a'kalmunk meggyőződni arról, hogy mily sok jót

látni. azt magyar ember, kinek szeme falu helyütt ilyesmihéz szokva nincs, nem ismerne fel. ha a rajta levő felírás nem mondaná hogy az mind népiskola. Mikor fogjuk mi azt vidéki városaink-ban elérni?

Az ipar, a mit itt kiválólag úznek, vászon-szövés és fehérítés, továbbá faipar; de egy sa-játságos, messzire szóló iparnemmel is találkozunk egy nagy gyárban. Ez Törökország pénzén gaz-dagszik, ennek veres fezeit készítvén.

Ilyen gyümölcsös kert és pakszerű, igen népes és igen jó országuton két órát haladva, elérjük Freiwaldau városát, honnan azután hegyre föl kell kapaszkodnunk: a Gräfenbergre.

Az egészséges lábú utas itt megsajnálva a nehéz kocsit húzó lovakat, rendszerint kiszáll s gyalog sétál fel a szép hársfasor árnyában, s ezt annál inkább teheti, mert itt már minden lépten-nyomon találkozok monumentálisoknak látszani akaró emlékekkel és foliratokkal. Az első, mely szemünkbe ötlük, jól esik az üdülést kereső betegnek, mert azt mondja németül, hogy: „sze-rencse föll!” De a második már lehangelja, mert ennek forrásából türelme ugyis tele poharát kel-le ne megmeritenie, ugyanis ennek felirata azt mondja: „Sie müssen Geduld haben.”

No, a kit már otthon az orvosok türelemfü-theával tartottak, annak szomját a türelem for-sása nem igen oltja.

Az az emlékoszlop, mely erre következik, ugy megfelelő stilszerűséggel, mint genialis felir-atánál fogva eltalálta az utassal, hogy mily nemzet fia állította, még ha más nyelven volna is a felirata.

„Au génie de l'eau froide” csakis francia emel oszlopot — s az eszme *aere perennior*.

Az emlékekről és szobrokról lévén szó mel-

tehet egy értelmes és buzgó tanító a népnevelés terén, s volt alkalmunk különösen tapasztalni azt, hogy mily könnyen lehetne ezt a tót népet, mely-ben annyi sok jó akarat és hajlam van, megma-gyarosítani. Mízsák Péter tanító beigazolta azt, hogy nagy apparátus és komédia nél-kül is lehet eredményt felmutatni, mert tanui voltunk annak, hogy az a sült tót fiu, a ki csak négy hó óta került az iskolába, minő tisztán ejti ki a magyar szót; s láttuk és meggyőződünk felőle, hogy a gyermekek nem szajkómódra darál-nak, hanem amit elmondtak, azt tökéletesen értik is. Valóban gyönyörűség volt hallgatni a kicsinyek értelmes és talpraesett feleleteit. De nem is kés-tek a szülők és érdeklődők a tanítónak elismeré-süket és köszönetüket fáradhatlan buzgalmaért nyilvánítani.

(Jégverések.) Az elmúlt hét folyamán O.-Liszka, Tolesva és Erdőbénye határain jégeső vonult keresztül s a szőlőtermést mintegy fele-részben elpusztította. Folyó hó 3-án pedig a to-ronyai és szőlőskei határban jelent meg a nyári időszak e méltán rettegett réme, azonban szeren-csére mérgét a czekei erdőségekben öntötte ki s így nagy károkat nem okozott.

(Nyitray Emil.) hozzánk intézett amerikai leveléből értesülünk: miszerint az eddigi »osztrak-magyar egylet» megszűnt létezni s helyébe a »magyar segélyző egylet» lépett, mely a kíván-dorlók támogatását tűzte feladataul. Ugyan e le-vélből tudjuk meg: hogy Pensilvániában a tót atyafiak ezrével vannak, azonban köztük és a ben-szülöttek közötti egyetértés mindennap rosszabbá lesz, ugy, hogy már több helyütt tettlegességekre is került a dolog. Ami a munkát illeti, az most mindenütt bőviben van s a kívándorlók azonnal kapnak foglalkozást, nem ugy mint pár hóval e-zelőtt, midőn százként éheztek munkátlanul a Castle Gardenben s csak Eszterházy Pálnak kö-zönhetik, hogy éhen nem haltak az Eldoradónak nevezett új hazában. A grófon kívül a magyarok-nak van még itt egy Schakel A. nevű jötevőjük, aki ugyan dán születésű, de hazánkfiat iránt any-nyi sok jóval van, hogy elismeréssel kell róla megemlékezni minden magyarnak. Az illető ven-déglő-tulajdonos a Castle Garden közelében s akarhanszor jól tartja a magyarokat ingyen. Ami az idei termést illeti, írja tudósítónk: miszerint az nagyon is középszerű s bizonyosra vehető, hogy ez évben Amerika nem leend a piaczon Magyarországnak számbavehető versenytársa.

(Kacsuta Andrásné,) ki ezelőtt egy évvel férjét meggyilkolta — mint vissza emlékezhetnek olvasóink — a helybeli kir. törvényszék által életfogytiglani, büntásra: Kosztura András pedig 15 évi fegyházra íteltetett. A felebbezett ítélet a napokban érkezett le s mult hó 28-án hirdettet-t ki vádlottak előtt. A kir. tábla az első bírósági ítéletet helyben hagyta.

(A helybeli) kir. törvényszék junius 25-én tartott ülésében Szimacsco Pétert gyilkosság és rablás büntetteért életfogytiglani, Sztratovszki Györgyöt pedig ezen büntényben való részesség miatt 12 évi fegyházra ítélte.

(Sárospatakon) a leány növelde növendékei a mult héttőn a vizsgák befejeztével tartottak meg nyári mulatságukat a főiskola kertjében. A mulatság a növelde firmája alatt volt ugyan tartva, voltaképp azonban »n a g y o k» mulat-

lözve a többi nemzeteknek Priessnitz és Gräfen-bergnek, (melyet én az emlékek fürdőjének ne-veznék el), tiszteletére emelt szobrait, csak a magyarokéról, mely egyike a legdrágábbaknak, akarok szólni — ez érdekelyén benünket leg-jobban. Ez egy négyszögletes talapzaton álló, a természetesnél valamivel kisebb, fejét feltartó, mintegy ordítani akaró oroszlán. A felirat mellő felirata, mely jó és magában is elegendő lett volna, így szól: „Priessnitznek, az emberiség jól-tévőjének, érdemeit hálásan méltató magyarok üdvözlik Gräfenberg életújító forrásainál a később évek fiait hazájokból.” A Freiwaldau felőli oldalon ez olvasható:

A vaddal köz italt meg kezdé vetni az ember
S göge fejében kór agg leve és nyavalyás
Priessnitz visszaadá a viznek régi hatalmát
S ősi erőben két újra az emberi faj.

A szobor talapzatának hátlapján: 1839/40-
E szoborról lévén már szó, nem állhatom meg, hogy a mindent profanizáló mai kor mily tréfát tett tavaly oroszlánunkkal. Egy szép reggel ugyanis arra ébredt Gräfenberg közönsége, hogy az oroszlán is sörényén alul be volt tekerve Priessnitz-pólyába. Természetes, hogy az egyedül üdvözítő tan követői a módszer e megszentség-telenítésén szörnyen fölháborodtak.

Gräfenbergre fölérve, ha szép helyütt aka-runk lakni, igen nehéz a választás az utóbbi hat évben emelt szebbnél szebb palotaszzerű fogadók közt, melyekben a berendezés a mai kor igényei-nek megfelelő, s melyek mind maganyyi fürdő-házak, illetőleg gyógyintézetek, a mennyiben Gräfenberg területének negyvenkét igen dus for-rása bőven juttat hideg vizet valamennyinek.

Egyes magán uri szép villák kivételével, melyek közt legmagasabban fekszik egy külön-cz

sága volt, mely valódi patriarkális színben, evés-
ívás táncz és zeneszó mellett a késő esteli órákig
vigan, jó kedvvel folyt.

(Értesítés.) A s.-a.-ujhelyi izr. elemi népisko-
laban az évi zárvizsgálatok a következő rendben
fognak megtartani: Vasárnap, f. hó 8-án, dél-
előtt 9—12 óráig: az I. és II. fuosztály héber
vizsgálata; délután 2—6 óráig: a III. és IV. fu-
osztály héber vizsgálata. Hétfőn, f. hó 9-én,
dél előtt 9—12 óráig: az I. leányosztály vizsgálata;
délután 3—6 óráig: az egyesített II. és III. leány-
osztály vizsgálata. Szerdán, f. hó 11-én, dél-
előtt 9—12 óráig: az I. fuosztály vizsgálata; dél-
után 3—6 óráig: a II. fuosztály vizsgálata. Csüt-
örtökön, f. hó 12-én, dél előtt 9—12 óráig: a
III. fuosztály vizsgálata és délután 3—6 óráig: a
IV. fuosztály vizsgálata. Ezen vizsgálatokra az
iskolát látogató gyermekek t. szülőit és a tanúgy
barátait ezennel tisztelettel meghívja — az isko-
laszék.

(A mult héten) három izraelita csavargót,
két férfit és egy nőt fogtak el városunkban, a
kik hamis bizonyítványok mellett kéregettek. Az
egyik férfi és a nő elítéltek, a másik férfi pe-
dig hazájába toloncoltatott. A legutóbbi már
par év óta kóborol a nagy világban s gyakrab-
ban megfordult Nyiregyházán. A rendőrséget
folkérjük az ilyen csavargók és kéregetők szem-
mel-tartására, kik zaklatásaik által a város lakos-
ságának terhére vannak s békéjét, nyugalalmát
folytonosan háborgatják.

(A sárospataki) vár műemlékeinek felvételé-
vel foglalkozik ez idő szerint Myskovszky Viktor
akadémiai tag és jeles régész. E felvételek az
ország képzőművészeti társulat tárlatában is ki-
lesznek állítva s bizonyára a régiségbarátai sok
élvezettel fogják szemlélni a renaissance styl e
szép alkotásait, melyek között az általunk is sok-
szor megbámult nagy lovagterem kiváló szép-
séggel bír.

CSARNOK.

Az okos-bolond.

(Humoreszk.)

Irta: Darvas Aladár.

(Folyt.)

— Ezt ide szegezed a falra! Ha Marianna
bejön, észre fogja venni! Meg fog ijedni! Kérdeni
fogja, hogy ki az? És te zavarba jössz, eleinte
habozni fogsz, végre nagynehezen ki fogod sütni,
hogy szived jégkérget már felolvasztotta e kép
eredetije! Szived már el van foglalva! Nagyon
sajnálod, hogy az már mások előtt ki nem tarul-
hat! — Marianna bámulni fog! Végre elveszti
reményét! Haragudni fog! Elhagyja szobádat!
Többé feléd se jön és te megszabadultál! —
— Barátom! Fölséges gondolat! —
— Csitt! Lépteket hallok! Valaki jön! Vi-
gyázz! Ovatos légy.
— Köszönöm, barátom! Köszönöm!
— Igy! Most isten veled!

Robert maga is meg volt elégedve!
Ez neki is biztos tudomást fog hozni! Ha Mari-
anna a kép látásánál megijed, — bizonyosan sze-
reti Danit — számára nincs remény! — Ha kö-

izlésű tornyos palota, egy a nyarat tolni ide
járó különcz angolnó palotája, (nem csak az
irályra, de még a ház stíljére is elmondhatni,
hogy: le style c'est l'homme,*) a többi mind
fogadó, és pedig kettő vagy három kivételével
két csoportra osztható fogadok; az egyik rész a
Priessnitz fiáé, ki azonban a szomszéd faluban
birtokán él és gazdálkodik, a másik dr. Schindleré,
ki az öreg Priessnitz szerepét folytatva, szintén
vizi orvossá nőtte ki magát, de már nagyon meg-
öregedett és elbetegedett, mindamellert hydro-
pathiai gyakorlatát még most is űzi. A tulajdon
képeni fürdőorvos jelenleg most már szakképzett,
kitünő műveltségű egyén és mi több, még ha-
zánkfia is: Dr. Hosann, kiben a betegek nem
csak hydropathával, de véletlenül támadható más
heveny vagy sebési és hasonló bajokban ész-
szerü orvossal is bírnak. Ez Gräfenbergre nézve
kétségtelenül nagy haladás és előny. A sétahelyek
mindenféle változatos, de mindig szép völgyes,
dombos tájakra nyújtanak kilátást, melyet néhány
órányi távolban magas hegygerincek zárnak el.
A fenyves erdők s most még a vetéseknek s
különösen sok lóherének élénk zöldje vetekedik
a svajczi havasok szinezetével.

Az ellátás igen jó és igen olcsó, mely körül-
ményt különösen ajánlok hazánk gyógyhelyei
tulajdonosainak figyelmébe.

Ha még elmondom, hogy a hazánkban Rutt-
kán és Oderbergen át jövő utas, ki ide szándé-
kozik, legjobban teszi, ha Oderbergből via Ratibor,
Leobschütz, Jägerndorf és Ziegenhals jön ide,
ugy mindent elmondtam, mi a turistát érdek-
elheti, s felkérem, hogy jövő levelemben kövessen
tovább Silezián át.

Dr. Chyzer Kornél.

zönynyel nézi, akkor nem szereti Danit, van
remény! Kettős cél vezette ehhez az eszközhöz!
Nyugodtan távozott.

— Isten veled!

— Szervus barátom! Köszönöm! —

Róbert elfutott, Dani pedig még most is
töprekedett azokon a szavakon a melyeket az
imént hallott.

Hm! Szived már el van foglalva — azaz!
Nagyon sajnálod, hogy az már mások előtt ki
nem tarulhat — persze! Marianna bámulni fog —
ő bámulni fog! Végre elveszti reményét — nyét!
Haragudni fog — og! Elhagyja szobádat — dat!
Többé feléd sem jön — ön! És te megszabadul-
tál — tál! Megszabadultam, — megszabadulok, —
megszabadulni fogok, — szabad leszek azaz, sza-
bad! — Fölséges gondolat! —

Igen ám, de ezt elmondani is kell, el kell
szavalni, színészi módon, mint egy szerelmes hős:
kifeszített mellel, bágyadt szemekkel, lecsüggesz-
tett kezekkel, megbánva, ékes hangon, itt ott
emelt és hatásos hanggal! És Dani a tükrök elé
állt — próbát tartott. Először olvasó próbát, az
után helyezkedő és emlékp próbát, végül főpróbát.
Meg volt magával elégedve. A főpróbánál már
odaszegezte a képet az ágya fölé és ott szavalta
el, hogy: — Szivem istenasszonya, lelkem oltár-
képe, mindenem!*

Azután körülnézett, nem-e hallja, nem-e
látja valaki, hogy milyen bolond ő! Valóságos
bolond. A legnagyobb bolond. Megkezdődtek a
trémái. Ugy érezte, minthogyha a lámpákat meg-
gyújtották volna, a publikum kezdett volna gyü-
lekezni, az öltözőben javában folyt volna a masz-
kírozás; fülei, minthogyha a zenekar hangjait
hallották volna, a nyitányt. Hallotta már az első
csengetést, erős lélekzetet vett, köszörülte hang-
ját, tetsző mozdulatot tett. Hallotta a második
csengetést is; feje szédülni kezdett, szemei pedig
kápraztak, reszketett, minthogyha harmadnapos
hideg rázta volna, már nem látott; már nem
hallott, de azért mégis úgy rémlett, mintha a
harmadikat elcsengették volna, a függöny felgör-
dült, megkezdődött a darab és Marianna meg-
jelent az ajtónál, becsapta maga után az ajtót és
mérgeesen akart keresztül rohanni, de Dani utját
állta és mintha oda volt volna szegezve, úgy állt
ott, mozdulatlanul, szótlánul.

— Mi lelte?

— Szé... kérem!

— Mi baja, hogy úgy forognak a szemei?

— Már a szemeimből is kiolvassa?

— Igen, hogy bolond!

— Az, az, vagyok! De nem tehetek róla,

a sors, az átok, a szerencsétlenség, az üldözet, a
szegénység, a nyugalomvágy, az ambíció... a...

— Kérem, maga félre beszél!

— Rögtön szölok, a zavar, a hirtelen meg-
jelenés, az előkészületlenség, a rohamos eszmék,
a válságos pillanat!

— Hagyjon! Én távozom!

— Ne még! Csak egy szóra! Mert szemei

olyanok, hogy azokkal rögtön észrevesz mindent!
És Ön még sem látja, Ön még sem veszi észre,
hogy mily változás történt egy rövid idő alatt.

— Nagyon is, hogy maga egy okos bolond!

— Nem úgy! Az okos és bolond két ellen-
tétes fogalom, de egyszersmind viszonylagos fo-
galom is! Az okos bolond is lehet, ha okosab-
bal hasonlítják össze, de a bolond is lehet okos,
ha bolondabbal áll szemben! Sokféle lehet a bo-
lond, de az okos csak egyféle lehet. Sok bolond-
nak több esze van, mint egy okosnak. A régi
királyok a bolondoktól kértek tanácsot! Lear
királynak a bolondja olyan okos volt, hogy bo-
londdát tette az egész udvart. Igaz, hogy Lear
is elhagyta esze, de a phrenologia nem tudott
megállapodásra jutni arra nézve, hogy melyek
azok a lényeges különbségek, melyek Lear esze
és a bolondjának esze közt fenforognak.

(folyt. köv.)

Hirdetmények.

928. szám.

1883.

Hirdetmény.

A nagymélt. m. kir. közmunka- és közlekedési minis-
terium az 1883. évi májushó 20-én kelt 13526. számú rende-
letével a kassa-jablonezai állam zemplénmegyei szakaszán
lévő 103. 117. 118. és 138. sz. műtárgyak helyreállítását és
1454 db. kerékvető felállítását 2099 f. 35 kr. összeg erejéig
engedélyezte.

A fentemlített munkálatok foganatosításának biztosítá-
sá czéljából az 1883. évi júliushó 18-ik napjának d. e. 10 órájára
a zemplénmegyei m. kir. építészeti hivatal helyiségében tar-
tandó zárt ajánlati verseny tárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi
munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az enge-
délyezett költség után számítandó, s a részletes feltételekben
előírt 5% azaz 105 f. 15 kr. bányapénzzel ellátott zárt ajánlataikat
a kitűzött nap d. e. 9 1/2 óráig a nevezett hivatalhoz annyival
inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek
figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet
és részletes feltételek a nevezett magy. kir. építészeti hivatalnál,
a rendes hivatalos órákban, naponként megtekinthetők.

Kelt Sátoralja-Ujhelyben, 1883. évi július 1-én.

A zemplénmegyei m. kir. építészeti hivatal.

23. Kb.

Zemplénmegye köz. bizottság elnökétől.

Hirdetmény.

A magyar észak-keleti vasuti társulatnak
kérvénye folytán a nagyméltóságú m. kir. köz-
munka és közlekedési ministerium f. évi júliushó
9-ől kelt 19551. számú intézményével a megyé-
be kebelezett Kozma község határában fekvő s a
vasut czéljaira szükségelt földterület kisajátítását
elrendelvé, az ez iránti küldöttség foganatosi-
tásával az 1881. évi XLI. t. cz. 33. §. alapján
Szerviczky Ödön bizottsági tag elnöke alatt
Szunyogh Dezső kir. főmérnök, Nemthó József
szolgabíró és Matolai Béla tb. aljegyzőből ala-
kitott küldöttséget bízom meg, s az eljárás határ-
idejeul f. évi júliushó 16. napjának d. előtti 11
órját Kozma község házához s onnan folytatólag
a helyszínére tűzöm ki.

Miről a küldöttség elnöke és tagjai továbbá
Kozma község előjárósága — ez utóbbi a ki-
sajátítási terv és összeírás egy példányának
áttetele mellett azon meghagyással, hogy ezen
műszaki iratokat az 1881. évi XLI. t. cz. 34. §.
értelmében a község házában a tárgyalást mege-
lőzőleg 15 napi közszemlére tétesse ki, s ugy
erről, valamint a tárgyalás idejéről az összes
érdekelt feleket azon kijelentéssel értesítse, hogy
az eljáró küldöttség a kisajátítási terv megállá-
pítása felett, az érdekelt megjelenése nélkül is
erdemileg fog majd határozni.

Végül a magyar észak-keleti vasut igazga-
tósága ezen hirdetmény kiadásával értesített
rendeltetett.

S.-a.-Ujhely 1883. június 18.

Molnár István s. k.

főispán

mint a közigazgatási bizottság elnöke.

2—3

Bérbeadó lakás.

A Kossuth-utca Bohus-fele házban 2
szoba, cseléd szoba, spajz, konyha, fatartó
és veteményezett kert, elköltözködés végett
azonnal kiadó.

Értekezhetni Papsor-utca Klein Mór
háztulajdonosnál. 1—1

Vh. 296. szám.

1883.

Arverési hirdetmény.

Alólított kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz.
102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a s.-a.-uj-
helyi kir. törvényszéknek 1883. évi 5100. számú végzésével
Szenczy László felperes részére Antony Károly tokaji lakos
alperes ellen 200 f. s. jár. erejéig elrendelt kielégítési vég-
rehajtás folytán nevezett alperestől lefoglalt s 420 f. 49 kr.
becsült ingóságokra a tokaji kir. járásbírósnak 1364/1883.
polg. kiküldött végzése folytán az árverés elrendeltetvén, annak
a helyszínén, vagyis Tokajban alperes Antony Károly keres-
kedésében leendő megtartására határidőül 1883. évi júliushó
14-ik napjának délelőtti 9 órája tűzetik ki, a mikor a bíróság
lefoglalt porcelán és üveg árukból álló ingóságok az 1881.
60. t. cz. 107. és 108. §-ai szerint a legtöbbet ígérőnek kész
pénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfog-
nak adatni.

Felhivatnak egyúttal mindazok, akik a lefoglalt tár-
gyakra oly elsőbbséggel bírnak, mely az ezen ügyben vég-
rehajtási iratokból ki nem tűnik, miszerint elsőbbségi igényeiket
az árverés megkezdése előtt, szóval vagy írásban alulírt vég-
rehajtónál az 1881. 60. t. cz. 111. §-a értelmében a külö-
neni következmények terhe alatt bejelenteni el ne mulasszák.
Kelt Tokajban, 1883. évi júliushó 5-ik napján.

Fekete Zsigmond,

kir. bir. végrehajtó.

182. szám.

1883.

Arverési hirdetmény.

Alólított bir. végrehajtó közhírré teszi, hogy Braun
Armin tokaji lakosnak Tusai József tokaji lakos elleni 200 f. s.
jár. iránti ügyben a tokaji kir. járásbírósnak f. évi 576.
polg. sz. végzése alapján a tokaji kir. járásbírósnak 1882. évi
1770. polg. sz. a. végzése folytán alperes Tusai József laká-
sán bíróság lefoglalt és 473 f. becsértékű házi butorok,
borok és egyéb ingóságoknak elárverése elrendeltetvén, an-
nak megtartására 1883. évi júliushó 13-ik napjának délutáni
3 órája tűzetik ki, amidőn a fentjelt tárgyak alperes laká-
sán Tokajban készpénzfizetés mellett eladatni fognak.

Egyúttal a netaláni ösmeretlen igénylők igényöknek az
árverés megkezdése előtti bejelentésére felhivatnak.
Kelt Tokaj, 1883. július 4-én.

Fekete Zsigmond,

bir. végrehajtó.

271 sz./1883.

Arverési hirdetmény.

Alólított kik. bir. végrehajtó közhírré teszi, hogy Reis-
mann Józsefnek Glük Bernát tokaji lakos elleni 600 f. s.
350 f. iránti ügyben a tokaji kir. járásbírósnak f. évi 1204.
polg. sz. alatti végzése alapján a tokaji kir. járásbírósnak
f. évi 1134. polg. számú végzése folytán alperes üzlethelyisé-
gében és lakásán lefoglalt és 1329 f. 72 kr. becsértékű kész
ruhaneműek, bolti áruk és házi butorokból álló ingóságok
elárverése elrendeltetett és ezen árverésnek alperes üzlethelyi-
ségében és lakásán Tokajban leendő megtartására 1883. évi
júliushó 13-ik napjának délelőtti 9 órája tűzetik ki, midőn
a jelzett ingóságok készpénzfizetés mellett eladatni fognak.

Egyúttal a netaláni elsőbbségi igénylők elsőbbségöknek
az árverés megkezdése előtti bejelentésére különbeni joghá-
rány terhe mellett felhivatnak.

Kelt Tokaj, 1883. július 3-án.

Fekete Zsigmond,

bir. végrehajtó.

Felelős szerkesztő és kiadó lapulajdonos

BORÚTH ELEMÉR.

Főmunkatárs: FARKAS BERTALAN.

Arverési hirdetményi kivonat.

A s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Soltész Ferenc s.-pataki lakos végrehajtatonak özv. Hegedüs Gáborné s társai végrehajtást szenvedők elleni 60 frt tőke követelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék területén lévő a s.-pataki 601. számú tjkben fekvő Hegedüs Gábor nevén álló 1414—1418. hr. sz. a. szőlőre 328 frtban, ugyszint a s.-pataki 3792. számú tjkben Kállay István és neje Szécsi Zsuzsanna nevén álló 1304—1305. hr. sz. a. szőlő 1/4-ad részére 32 frtban megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1883. évi szeptemberhő 25-ik napján délelőtti 9 órakor S.-Patak városa házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alul is eladatni fog.

Arverezni szándékoztok tartoznak az ingatlanok becsárának 10% -át, vagyis 32 frt 80 krt és 3 frt 20 krt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék mint tkvi hatóságnak, 1883. évi júniushő 15-én tartott üléséből.

Hunyor Sándor,
kir. tszéki h. elnök.
Szirák Barna,
kir. tszéki jegyző.

Arverési hirdetményi kivonat.

A homonnai kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Stépan Sándor málczai lakos végrehajtatonak Rozenblüth Lázár butkai lakos végrehajtást szenvedett elleni 336 frt tőke követelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében miután a 2369/87-8. tk. sz. végzéssel elrendelt s megtartott árverésen a butkai 43. sz. tjkönyvben felvett ingatlanok vevője Popper Ignácz az árverési feltételeknek elegett nem tett, a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a homonnai kir. járásbíróóság mint tkönyvi hatóság) területén lévő Butka község határában fekvő a butkai 43. sz. tjkönyvben A. I. 1—16. sorszám alatt foglalt Rozenblüth Lázár nevén álló 1/4 volt urbéri bel- és kültelekre az árverést 828 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1883. évi júliushő 27-ik napján délelőtti 9 óra-

kor Butka község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alul is eladatni fognak.

Arverezni szándékoztok tartoznak az ingatlanok becsárának 10% -át, vagyis 82 frt 80 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi novemberhő 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Homonnán, a kir. jbiróság mint tkvi hatóságtól, 1883. évi májushő 31-ik napján.

Cseley Gusztáv,
kir. jbiró.

Arverési hirdetményi kivonat.

A homonnai kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Csehly János n.-mihályi lakos végrehajtatonak Tüdös István ugyan ottani lakos végrehajtást szenved elleni 144 frt tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a homonnai kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság) területén lévő N.-Mihály község határában fekvő a n.-mihályi 306. számú tjkönyvben A. I. 7. hrzi s 330/b. összeírasi számú ház, belhely, földhaszonélvezeti joga s felülepítményi tulajdonból 1/2 részben Tüdös Istvánt illető jutalekra az árverést 421 frt 50 krtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1883. évi augusztushő 10-ik napján délelőtti 9 órakor Nagy-Mihály község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alul is eladatni fog.

Arverezni szándékoztok tartoznak az ingatlan becsárának 10% -át, vagyis 42 frt 15 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi novemberhő 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Homonnán, a kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóságnál, 1883. évi májushő 31-ik napján.

Cseley Gusztáv,
kir. járásbíró.

Arverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a s.-a.-ujhelyi

kir. törvényszék 9633. 9658. 10703/81. és a szerencsi kir. járásbíróóság 1863. 1856. 2130/81. számú végzései által Goldstein Jakab és a Tokaji takarékpénztár végrehajtatók javára Neuwohner Ignácz és társa ellen 1530 frt tőke, ennek különböző időktől számított 6% kamatai és eddig összesen felszámítandó perköltség követelés erejéig elrendelt biztosítási és kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság le- és felülfoglalt és eladott ingóságok értéke, házi butorok, eszközök, mádi takarékpénztári részvények, a mádi izraelita templomban ültőhelyek és székek, ágyneműek és szüretelő edényekből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 2212/81. 2276/1882. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Mádon Neuwohner Ignácz lakásán leendő eszközzésére 1883-ik év júliushő 10-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékoztok ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsárban alul is eladatni fognak.

Kelt Szerencsen, 1883-ik évi júniushő 23. napján.

Hegymeghy László,
kir. bir. végrehajtó.

Arverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kassai kir. törvényszék 4232/83. és a szerencsi kir. járásbíróóság 1118/82. 1495/83. számú végzése által Falk Imre és Károly, Pollak R. János és Rosenberg Márton végrehajtatók javára Rosenblüth Sámulné Klein Róza ellen 4 frt 380 krt és 180 frt 38 kr. tőke, ennek különböző időktől számított 6% kamatai és eddig összesen felszámítandó perköltség követelés erejéig elrendelt biztosítási és kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság le- és felülfoglalt és 1224 frt 4 krtba becsült bolti vegyes cikkek, könyvkövetelés, házi butorok, eszközök és ágyneműekből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a P. 1811/1883. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Mádon végrehajtást szenvedett bolthelyiségében leendő eszközzésére 1883-ik év júliushő 12—13-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékoztok ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsárban alul is eladatni fognak.

Kelt Szerencsen, 1883-ik évi júniushő 29. napján.

Hegymeghy László,
kir. bir. végrehajtó

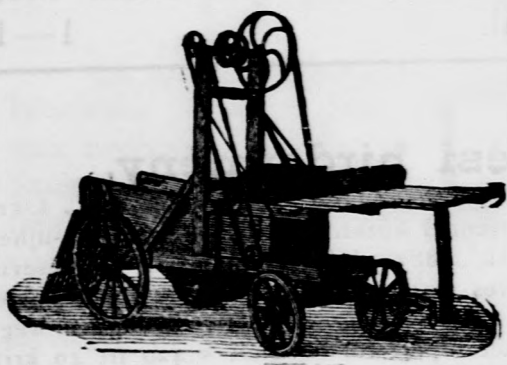
FLEISCHER és TÁRSA

gépgyára és vasöntője

KASSÁN

(Eperjesi-út 6. szám
és Kassa mellett

a Csermelyvölgyben

ajánlja a t. gazdaközönségnek a legujabb tapasztalatok szemmelartásával czélszerűen és gondosan gyártott jóhírnevű gépeit,

nevezetesen:

Cséplő készleteit

könnyű járással, járgány vagy gőzmozdonyáltali hajtásra.

Kézi cséplőgépeit

Baker és mágtár-rostáit

Sorba és szórva-vető gépeit stb.

Csermelyvölgyi gépműhelyünkben (Kassa mellett) gépgyártmányaink **jelentékeny készletét tartjuk állandóan,** bizományi raktárt pedig:

KORNSTEIN IGNÁTZ urnál S.-a.-Ujhelyben.

Gazdasági gépeink képes, valamint öntődénk gyártmányai **árjegyzékét** kívánatra ingyen s bérmentve küldjük be. 4—5

Hirdetmény.

Velejte!

Legyen szabad a n. é. közönség tudomására hoznom, hogy Velejtén mnst már sósfürdő, melyről orvosi tekintélyek a legkedvezőbben nyilatkoztak, — bármely időben kapható.

Egyuttal az állandó vendégek szives figyelmébe vagyok bátor ajánlani, miszerint szobák naponként 60, 70 és 80 krjával kaphatók. Olcsó és izletes koszt, valamint hamisítatlan italokról gondoskodva van.

Magamat ujlag a n. é. közönség pártfogásába ajánlva, mély tisztelettel vagyok

Velejte, 1883. június 7.

Lúcz János,
fürdő-felügyelő.

Hirdetmény.

Alólírott az építető közönség tudomására kívánja hozni, hogy a s.-a.-ujhelyi első cserép- és téglagyárt átvette és abban készült égetett téglának ezrét 16 ft nyers készletű téglának ezrét 6 frtban állapítja meg. Kissebb vételeknél 1/10 krajczárral több számittatik darabonként.

Blizman Ferencz.

A közkedveltségü.

krakói cserépkályhák

ez idén is a legnagyobb választásra berendezett

FŐRAKTÁRT

tartván, van szerencsém azokat a nagyérdemű közönségnek ajánlani.

LINKESCH SAMU ÖZVEGYE

vasüzlet Eperjesen.

Képes árjegyzék kívánatra bérmentve.

